

НЕНАД НЕРИЋ,
ДРЖАВНИ СЕКРЕТАР
МИНИСТАРСТВА ОДБРАНЕ

КОШНИЦА ВРЕДНИХ ЉУДИ

Људима „са стране“ војни систем често делује огромно и тром, готово имун на промене. Само онима који успеју да завире у њега сасвим је јасно да је реч о кошници вредних људи, чији је сваки радни дан до танчина дефинисан и испуњен. Доласком на место државног секретара у Министарству одбране и Ненад Нерић се у то уверио. После три месеца на новом радном месту, најјачи утисак му је, и даље, уређеност система, који неминовно војна организација носи са собом. У интервјуу за магазин „Одбрана“ говори о нуж-

ности мењања кадровске политике, домаћој наменској индустрији и Мастер плану, чији потенцијал још нису препознале локалне самоуправе.

◉ Премда у систему одбране нема „лакших“ њослова, могло би се рећи да је Вама у руке стављен „врућ кромџир“ – задужени сџе и за људске и за материјалне ресурсе. Које су Ваше визије и циљеви?

– И пре доласка на место државног секретара у Министарству одбране био сам свестан да је реч о добро организованом систему, у коме ништа није препуштено случају. Ипак, са-

свим је другачије видети то на делу, и постати део такве „машинерије“. Наравно, ниједан систем није у потпуности савршен, па тако ни војни. Наш задатак јесте да све слабости евидентирамо и отклонимо, јер војска добро функционише, само јој динамику треба подићи „на виши ниво“. Сигуран сам да је улога цивила у систему одбране изузетно значајна, јер они уносе нове идеје и искуства из осталих сегмената друштва. Чињеница је да се онај ко низ година ради исти посао у једном тренутку препушта аутоматизму, док истом проблему неко „са стране“ при-

– И пре доласка на место државног секретара у Министарству одбране био сам свестан да је реч о добро организованом систему, у коме ништа није препуштено случају. Ипак, сасвим је другачије видети то на делу, и постати део такве „машинерије”. Наравно, ниједан систем није у потпуности савршен, па тако ни војни. Наш задатак јесте да све слабости евидентирамо и отклонимо, јер војска добро функционише, само јој динамику треба подићи „на виши ниво” – каже државни секретар Нерић.

лази на сасвим другачији начин, доносећи „свеже” ставове и принципе рада. Надам се да ћу и ја на тај начин допринети систему.

О Да ли сīе задовољни кадром? Шīа нас очекује у области људских ресурса у блиској будућности?

– Фасцинантно је колико је официрски кадар у систему високо образован. Свако ко носи чин потпуковника или виши, на пример, завршио је, у

Покренули смо и иницијативу да се измене прописи за ангажовање војника по уговору, чиме би се старосна граница за максималан рад у Министарству и Војсци за уговорце са садашњих 40 померила на 47 или 48 година

најмању руку, магистеријум или мастер, а неретко и докторат. Велики број људи стиче дипломе и ван система, а не само у Школи националне одбране. Војска има квалитетан кадар, што је право богатство, али ми се чини да то не користи у потпуности, јер се често по завршетку школовања старешине не постављају на одговарајуће дужности, па нису у стању да дају максимум у раду. Један од основних задатака Сектора за људске ресурсе јесте и унапређење каријерног усавршавања. Није довољно само подстицати људе на даље школовање, треба им дати прилику да знања потврде и у пракси. Циљ је јасан – прави човек на правом месту. Међу пројектима који су у току јесте и поновно увођење мајорског испита. Том послу приступило се студиозно, а већина докумената је већ припремљена.

Такође смо покренули иницијативу да се измене прописи за ангажова-

ње војника по уговору, чиме би се старосна граница за максималан рад у Министарству и Војсци за уговорце са садашњих 40 померила на 47 или 48 година. Тиме, истина, само решавамо проблем на неколико година, али и „купујемо” време да решење дефинишемо и на државном нивоу. Преквалификација и добука нека су од могућих решења за професионалне војнике када загазе у пету деценију живота.

О Осим кадровском полицијом, бавише се и набавкама, опремањем, располагањем неокрећностима... Незаобилазни део посла свакако су и нејерсићективни војни објекти, који су увршћени у Мастер план. Да ли сīе задовољни динамиком размене с локалним самоуправама када говоримо о његовој реализацији?

Последњих пет година остварена је стабилност у извозу наоружања и војне опреме у вредности од око 250 милиона долара на годишњем нивоу. У првих девет месеци ове године закључени су извозни уговори од око 373 милиона долара.

– Промене које су настале претходних година, уз смањивање војних капацитета, довеле су до тога да систем мора да се изјасни шта је од комплекса којима располаже перспективно, а шта није. Управо је зато креиран Мастер план, који већ готово десет година фигурира у систему, али нажалост, неефикасно. То мора да се измени, јер су користи вишеструке. До сада је укупно 47 војних комплекса из Мастер плана отуђено у корист локалних самоуправа, уз накнаду у

новцу и/или стамбеним јединицама за припаднике система одбране, што су укупно 143 стана. С обзиром на то да се уговори с локалним самоуправама реализују у периоду до пет година, очекујемо у наредном времену прибављање још станова по том основу.

Успешно смо сарађивали с Грађевинском дирекцијом Србије, посебно на локацији касарне „Војвода Степа Степановић” у Београду, где су до сада прибављена 932 стана, од чега 779 у новоизграђеном насељу „Степа Степановић” на Вождовцу, а 153 у градовима и општинама у унутрашњости. По основу размене, такође с ГДС-ом, за касарну „Алекса Дундић” у Земуну прибављено је 105 станова, у које ће се у наредном периоду уселити припадници Војске.

О Има ли начина да се шīај процес убрза и да војска добије више станова?

– Чинимо напоре да побољшамо ефикасност у реализацији Мастер плана, пре свега прилагођавањем постојеће процедуре, тако да се локалне самоуправе у својству приоритетних купаца подстакну на пренос права јавне својине уз накнаду. Кључно је питање – има ли локална самоуправа визију и идеју за шта јој може послужити војна непокретност, с обзиром на то да у

До сада је укупно 47 војних комплекса из Мастер плана отуђено у корист локалних самоуправа, уз накнаду у новцу и/или стамбеним јединицама за припаднике система одбране, што су укупно 143 стана

њен посед може да уђе на релативно лак начин, уплатом прве рате после потписивања уговора о преносу права. Намеће се и питање да ли је локалним

самоуправама рок од 60 месеци довољан за исплату некретности, посебно када је реч о куповини великих, а самим тим и скупих војних комплекса. Уколико говоримо о мањој заједници, са скромнијим буџетом, за њу се онда куповина такве некретности претвара у немогућу мисију.

Са запосленима у Одељењу за Мастер план већ дуже време разматрамо све могуће моделе који би могли да доведу до значајнијег повећања размене непокретности с локалним самоуправама. Ради повећања ефикасности у реализацији Мастер плана Министарство одбране је у сталној комуникацији с локалним самоуправама како бисмо у постојећим законским оквирима пронашли заједничка решења.

О *Постоје локалне самоуправе које нису ревностне у испуњавању обавеза по преузимању војне некретности. Имамо ли механизме да у том случају заштитимо систем?*

– То је један од кључних проблема за које морамо што пре наћи ре-

Систем сада плаћа трошкове одржавања и обезбеђује чуварску службу за све објекте који постоје у Мастер плану, а налазе се на више од 400 локација. Све је то велики трошак за систем на годишњем нивоу. Уз то, што је објекат дуже напуштен то више пропада, па самим тим губи на цени.

шење. У овом тренутку размишљамо о неколико варијанти, али могућност њихове примене не зависи само од нас, већ и од других, пре свега Министарства финансија. Чињеница је да није довољно да у уговору стоји да ће Министарство одбране и Војска Србије, уколико локална самоуправа не испуни обавезе, поново преузети некретност. Није решење ни започињање судског процеса, већ морамо пронаћи ефикаснији модел, који, с једне стране штити интересе Војске, а са друге отвара већи „маневарски простор“ за локалне самоуправе.

О *Зашто швргнуте да је Мастер план од кључне важности за систем одбране?*

– Осим што његовом реализацијом Министарство одбране добија конкретну корист, у новцу или становима, остварује се и знатна уштеда, јер систем сада плаћа трошкове одржавања и обезбеђује чуварску службу за све објекте који постоје у Мастер плану, а налазе се на више од 400 локација. Све је то велики трошак за систем на годишњем нивоу. Уз то, што је објекат дуже напуштен то више пропада, па самим тим губи на цени.

О *Хоће ли се, уз стамбено кредитирање, које се последњих година показало као сигуран пут до „крова над главом“, градити или кувати надаље стамбови за припаднике Војске?*

– Када је реч о решавању стамбеног питања изградњом, у току је завршетак радова у насељу „Безанијска коса“, где је Војнограђевински центар „Београд“ инвеститор на изградњи 16 стамбених објеката. Ипак, последњих

година све већи број припадника система одбране одлучује да своје стамбено питање реши путем субвенционисаног војног кредита. То смо препознали као добру праксу коју ћемо даље наставити. Осим тога, у будућности ћемо се фокусирати на прибављање што већег броја станова разменом с локалним самоуправама.

Q Када већ помињеште бројке, домаћа наменска индустрија најправила је неколико добрих извозних полова. Да ли је, коначно, наша одбрамбена индустрија „у плусу“?

– Последњих пет година остварена је стабилност у извозу наоружања и војне опреме у вредности од око

Иако је планом Владе Србије предвиђено да повећање примања од наредне године најпре осете пензионери, здравствени и просветни радници, сасвим је извесно да ће се и за припаднике Војске одвојити извесна финансијска средства.

250 милиона долара на годишњем нивоу. У првих девет месеци ове године закључени су извозни уговори од око 373 милиона долара. То је доказ да је тренутно потражња за НВО велика. Ипак, не треба губити из вида да је тржиште наоружања непредвидиво и склоно осцилацијама.

Иако су производни капацитети наше одбрамбене индустрије максимално упослени, не сме се заборавити да је реч о фабрикама у којима је поједина производна и процесна опрема годинама, неретко и деценијама стара, а да су многе технологије застареле. Поједини капацитети били су потпуно уништени током бомбардовања, а потом и није било значајнијих инвестиционих улагања у осавремењивање и технолошко унапређење производње. Данас због лимитираних капацитета не можемо у потпуности одговорити свим захтевима тржишта.

За нас је од пресудне важности да комплетну домаћу наменску индустрију поставимо на „здраве ноге“. Као један од показатеља помака у последње три године јесте и то што

је део привредних друштава наше наменске индустрије редовно измирио порезе и доприносе. Од децембра прошле године сви уредно измирују обавезе према држави.

Q А докле се стигло с новим Правилником о опремању Војске? Које измене доноси? Шта га кочи?

– У току је финално усаглашавање коначног текста Правилника, а већ почетком наредне године почеће пилот-пројекат опремања према процедурама и поступцима које дефинише. Већ средином 2016. године може се очекивати његово усвајање, после провере у пракси и имплементације искустава. Новом регулативом скратиће се време увођења средства НВО у оперативну употребу, а предвиђа се и ослонац на домаћи развој и производњу. Ако се све буде одвијало по плану, од средине следеће године биће више могућности за сарадњу и са истраживачко-развојним и производним капацитетима у земљи и у иностранству, као и комбинованим облицима сарадње. Нема кочница у

Последњих година све већи број припадника система одбране одлучује да своје стамбено питање реши путем субвенционисаног војног кредита. То смо препознали као добру праксу коју ћемо даље наставити.

изради Правилника о опремању, али је процес његовог доношења последња сложености тог документа.

Q Шта предвиђа план модернизације Интервидовског полигона „Пасуљанске ливаде“?

– Просторни план Интервидовског полигона „Пасуљанске ливаде“ је дугорочни развојни документ којим су дефинисана планска решења за формирање полигона, смернице за његово уређење и правила за организацију садржаја за период до 2035. године. Планом су дефинисани општи услови и захтеви корисника за уређењем простора и њихово спровођење, као и етапна реализација прибављања земљишта, израде урбанистичких планова и техничке документације, те изград-

ња објеката и инфраструктуре. Предвиђено је да се на сваких пет година преиспитују и коригују решења, због евентуалних недостатака током експлоатација полигона и развоја НВО. Такође, Влада Србије утврдила је јавни интерес за експропријацију, па је тај поступак у току. Нису „Пасуљанске ливаде“ једини полигон који је перспективан у нашем систему. Стога ћемо, истовремено с уређењем „Пасуљана“, а у складу с одобреним новчаним средствима и дефинисаним приоритетима, посветити пажњу и „Равњаку“, „Песковима“, „Међи“, „Бубањ потоку“ и „Карапанци“.

Q Као и већина бугарских корисника, ову годину припадници система одбране и војни пензионери помињу и по смањену плату. Пред Министарством одбране је још једна рационализација.

– У Министарству одбране је у току реорганизација која треба да дефинише одговарајућу систематизацију како би се обезбедило најбоље функционисање система. Попуњеност појединих целина кадром износи 50 одсто, али се посао, и без прековременог рада, успешно обавља. То значи да „празна места“ и не треба попуњавати. Ипак, тамо где је евидентан прековремени рад људи, где се ради на граници издржљивости, морамо предвидети нова радна места.

Кључно је питање — има ли локална самоуправа визију и идеју за шта јој може послужити војна непокретност. Намеће се и питање да ли је локалним самоуправама рок од 60 месеци довољан за исплату некретнине, посебно када је реч о куповини великих, а самим тим и скупих војних комплекса.

Иако је планом Владе Србије предвиђено да повећање примања од наредне године најпре осете пензионери, здравствени и просветни радници, сасвим је извесно да ће се и за припаднике Војске одвојити извесна финансијска средства. ■

Мирјана КРСТОВИЋ
Снимео Горан СТАНКОВИЋ